

Dosarul nr. 3r-249/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (L. Holevițaia)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

Î N C H E I E R E

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată
înaintată de Ivan Dobrov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire
la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii
actului administrativ favorabil,

împotriva încheierii din 10 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care
cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii
din 06 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată
inadmisibilă pe motiv că motivarea apelului nu au fost depusă în termenul prevăzut
de lege,

c o n s t a t ă :

La 30 mai 2019 Dobrov Ivan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat recunoașterea
ca fiind ilegal răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale or. Ceadâr-Lunga nr.
547 din 25 martie 2019, recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul Casei Naționale de
Asigurări Sociale nr. C-1005/19 din 08 mai 2019, obligarea Casei Naționale de
Asigurări Sociale să stabilească plata alocației nominale de stat pentru merite
deosebite față de Stat lui Dobrov Ivan, începând cu data de 04 mai 2006, în mărime
de 500 de lei lunar, încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în
beneficiul lui Dobrov Ivan a prejudiciului moral în sumă de 50 000 de lei, încasarea
din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Dobrov Ivan a
sumeii de 3000 de lei cu titlu de asistență juridică.

Prin hotărârea din 06 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a
fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Dobrov Ivan.

S-a anulat actul administrativ individual de respingere a solicitării - refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale or. Ceadâr-Lunga nr.547 din 25 martie 2019 și decizia adoptată în procedura prealabilă – refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-1005/19 din 08 mai 2019 și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească și să-i achite lui Ivan Dobrov alocația nominală de Stat pentru merite deosebite față de Stat în sumă de 500 de lei lunar, începând cu data de 26 mai 2006, cu deducerea achitărilor efectuate.

S-a încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova în beneficiul lui Ivan Dobrov suma de 3000 de lei cu titlu de asistență juridică.

La 21 februarie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

Prin încheierea din 10 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 06 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a declarat inadmisibil pe motiv că motivarea apelului nu au fost depusă în termenul prevăzut de lege.

La 03 august 2020 prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva încheierii din 10 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu emiterea unei încheieri noi privind repunerea în termenul de declarare a apelului.

Prin încheierea din 28 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-a amânat examinarea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, pentru data de 11 noiembrie 2020. S-a stabilit Casei Naționale de Asigurări Sociale termen până la data de 09 noiembrie 2020 pentru prezentarea la Curtea Supremă de Justiție (sediul: mun. Chișinău, str. Petru Rareș, nr. 18) a cererii de recurs motivate semnată, în original, sau după caz, semnată cu semnătura electronică avansată calificată.

La 05 noiembrie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus cererea de recurs semnată în original.

În motivarea recursului a indicat că, hotărârea motivată a recepționat-o la data de 19 martie 2020. Ca urmare a recepționării hotărârii motivate recurentul conducând-se de art. 232 alin.(2) al Codului administrativ a încercat să depună cererea de apel motivată la Curtea de Apel Chișinău, însă cancelaria instanței a refuzat în înregistrarea acesteia și l-a restituit invocând, precum că astfel de dosar nu există înregistrat la Curtea de Apel Chișinău, propunând ca să fie așteptată notificarea de la Curtea de Apel Chișinău care va parveni în adresa CNAS prin care se va acorda termen de înlăturare a neajunsurilor și în care va fi indicat și judecătorul raportor.

La 28 septembrie 2020 avocatul Covali Sergiu, în interesele lui Dobrov Ivan, a depus referință la recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 10 iulie 2020, care

a fost expediată prin intermediul poștei electronice, la data de 17 iulie 2020 (f.d. 81). Astfel, recursul depus la 03 august 2020 este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului, rezultă că recurentul nu este de acord cu încheierea din 10 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 06 februarie 2020 (f.d. 56). La 21 februarie 2020 recurentul a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

Potrivit avizului de recepție nr. DS9350117366AS destinatarul, Casa Națională de Asigurări Sociale, a recepționat hotărârea motivată din 06 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, la data de 19 martie 2020 (f.d. 73), ce se confirmă inclusiv și prin serviciul „Track&Trace” al Poștei Moldovei, care poate fi accesat on-line.

Prin prisma pct. 1 din Anexa la dispoziția nr. 1 din data de 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020, iar conform pct. 8 din anexa la dispoziția 1 din data de 18 martie 2020 termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență

Prin urmare, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 16 mai 2020 și a expirat la data de 14 iunie 2020 (zi de duminică), astfel, ultima zi de depunere a apelului motivat a fost ziua de 15 iunie 2020.

În asemenea circumstanțe la caz s-a produs întreruperea termenului de procedură, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

În acest context, așa cum hotărârea motivată a primei instanțe a fost recepționată de către Casa Națională de Asigurări Sociale la 19 martie 2020, termenul a început a curge din 16 mai 2020 și a expirat la 15 iunie 2020 aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului motivat. Prin urmare, în acest interval de timp recurentul nu a depus apel motivat.

Completul specializat concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil or, este cert că Casa Națională de Asigurări Sociale, primind la 19 martie 2020 hotărârea motivată a instanței de fond nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Cu referire la argumentul recurentului precum că reprezentantul său a încercat să depună cererea de apel motivată, însă cancelaria instanței de apel a refuzat în înregistrarea acesteia și l-a restituit, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat.

Aici, colegiul menționează că în conformitate cu art. 65 alin. (1) Cod Contravențional, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Mai mult, însăși recurentul în cererea de recurs a specificat că a recepționat hotărârea motivată a instanței de fond la data de 19 martie 2020.

Așa dar, motivul invocat de către recurent privind imposibilitatea depunerii apelului în termen din considerentele că colaboratorii instanței de judecată au refuzat să-l primească, nu constituie temei de repunere în termen. Or, reprezentantul recurentului a cunoscut despre modul de derulare a procesului în instanța de fond și deci a fost obligat la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarului despre care cunoștea cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea sa și să respecte termenele prevăzute de lege, adică urma să întreprindă toate măsurile necesare de protejarea drepturilor sale, inclusiv prin acțiuni concludente de informare în privința modului de derulare a procesului prin care să demonstreze păstrarea interesului față de caz și imposibilitatea de a se familiariza cu hotărârea adoptată într-un asemenea mod, pentru a dispune de posibilitatea contestării hotărârii în termen.

Cu referire la solicitarea recurentului de repunere în termen a cererii de apel, formulată în cererea de recurs, colegiul menționează că, apelantul/recurentul urma să solicite repunerea în termen a cererii de apel, la Curtea de Apel Chișinău, solicitare care nu a fost înaintată. Or, repunerea în termen a cererii apel se efectuează de către instanța de apel.

În acest context completul specializat reamintește recurentului că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și

obligățiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, Colegiul menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate se constată drept temeinică încheierea instanței de apel, deoarece Casa Națională de Asigurări Sociale, nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul/recurentul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că, neprezentând apelul motivat în termenul stabilit de lege, Casa Națională de Asigurări Sociale, a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale, prin urmare instanța nu poate accepta o asemenea omisiune or, aceasta contravine legislației naționale și internaționale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.
Se menține încheierea din 10 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh